

вивчення підвищення когнітивної компетентності, набуття навичок ефективного мислення безпосередньо в управлінців. Але й не складно помітити, що потреба в цьому напрямку вже актуалізована. Адже програми щодо удосконалення технік мислення, аналізу, оволодіння самотньою креативністю поширюються не тільки в середовищі бізнесу, менеджменту, а й у системі вищої освіти, що є досить вагомо.

Якісно новим рівнем мислення, зокрема умінням приймати ефективні рішення, в першу чергу дуже важливо оволодіти особам, що перебувають на ключових позиціях соціальної організації, і якщо зазначені особи ці вміння й навички будуть отримувати ще в період освіти, автоматично матимуть змогу мінімізувати суспільні й індивідуальні ризики від неефективних дій в умовах мінливої соціальної реальності.

Список використаних джерел:

1. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
2. Дикань Н.В. Менеджмент: навч. посібник. К.: Знання, 2008. 389 с.

Карпеченкова Ганна В'ячеславівна,
спеціаліст Фонду ООН у галузі
народонаселення в Україні,
аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Шевченко Сергій Олексійович,
доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**РОЗВИТОК СИСТЕМ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ
НАСИЛЬСТВУ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ПАНДЕМІЧНОГО
ТА ПОСТПАНДЕМІЧНОГО ПЕРІОДУ**

Вступ. Пандемія COVID-19 та постпандемічний період в Україні, як ймовірно і в усьому світі, стали викликом для держав, особливо при реалізації функцій держави у соціальній сфері.

Значущість вдосконалення механізмів соціального захисту населення

беззаперечно вийшла на перший план на усіх рівнях в державі: національному, регіональному та місцевому. Разом з тим, для органів влади та осіб, які безпосередньо приймають управлінські рішення в зазначеній сфері знадобились нові компетенції для здійснення функцій державного управління.

Мета. Дослідити вплив пандемії та постпандемічного періоду на зміну пріоритетів в публічному управлінні соціальною сферою, зокрема системами запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Матеріали і методи. Використано комплекс емпіричних і теоретичних методів: аналіз, синтез, аргументація – для вивчення автентичних матеріалів, теоретичних досліджень з питань здійснення функцій держави, зокрема в соціальній сфері; узагальнення, підготовка рекомендацій щодо вдосконалення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування при розбудові систем запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в пандемічний та постпандемічний період.

Результати. Здійснення функцій держави у соціальній сфері в Україні, як і в інших «молодих» державах, до 2020-го року не було пріоритетним, що ймовірно пов'язано із усвідомленням потреби великих та довготривалих інвестицій для отримання позитивних змін та досягнення цілей соціального розвитку держави – соціальної справедливості, соціальної захищеності, задоволення соціальних інтересів людей.

Однак, період глобальної невизначеності, який ми спостерігаємо із початком поширення коронавірусної хвороби, підштовхнув до розвитку як окремих соціальних систем, так і соціальної сфери в Україні в цілому.

Прикладом може стати вдосконалення систем запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на місцевому та національному рівнях. Так, окрім масового відкриття спеціалізованих служб для постраждалих від домашнього насильства в містах та об'єднаних територіальних громадах України у 2020-2021 роках, ми бачимо появу низки нових національних законодавчих документів, що створюють підґрунтя для сталого функціонування систем на місцях. Прикладами документів є Указ Президента України «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» та Державна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року [1, 2].

Аналізуючи успішні управлінські практики у соціальній сфері, що відбулися в період невизначеності, очевидним стає те, що досягнення успіху у розбудові окремих соціальних систем не було випадковим. На думку автора, ефективно вдосконалення систем запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі було здійснено в тих містах і громадах України, де вживався цілеспрямований вплив на таку систему з метою досягнення поставлених цілей, тобто процес управління. [3, с.675-676]

З іншого боку, бачимо, що розвиток соціальних систем відбувся та продовжує відбуватися там, де ефективно застосовується така функція публічного управління, як прогнозування. [3, с.699-701]. Тобто такі керівні впливи держави, які застосовують науково обґрунтоване передбачення цілей розвитку та результатів певних подій чи процесів у системі державної діяльності на основі отриманих даних, досягнень наукового аналізу, професійного досвіду та практики.

Водночас, в тих органах державної влади та місцевого самоврядування, де діяльність в соціальній сфері відбувалась епізодично, як засіб «тушіння пожеж», задля швидкого задоволення виявлених потреб населення, розвитку соціальних систем не відбулось.

Тож, прогнозування, як засіб прийняття управлінських рішень задля визначення змісту соціальних процесів, стану учасників управління шляхів і строків досягнення цілей управління, [4, с.23-28] найпершою і невід'ємною складовою управління соціальною сферою.

Висновки. Тож, пандемічний та постпандемчний періоди, які є принесли повну невизначеність стали викликами для публічного управління. Цей час підтвердив необхідність наукового підходу для здійснення функцій держави, використання усіх функцій публічного управління, починаючи з найпершої – прогнозування, яка в свою чергу надає можливість якісного переходу з ситуації «повної невизначеності» до «планування деяких сценаріїв» або навіть «створення чіткого єдиного плану дій».

В той же час, залучення до прогнозування у соціальній сфері фахівців відповідної компетенції: наукових радників, соціальних радників, радників з гендерних питань, радників з питань ветеранів, тощо, може стати позитивним надбанням для органів місцевого самоврядування, державної влади та народу України в цілому.

Список використаної літератури:

1. Указ Президента України № 398/2020 від 21.09.2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398/2020#Text>

2. Постанова Кабінету Міністрів України №145 від 24.02.2021 «Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text>

3. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с

4. Юридичний вісник 3 (32) 2014. І. Л. Бородін, док. юр. наук, проф., Функції публічного управління, с. 23-28.